

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/20/2002

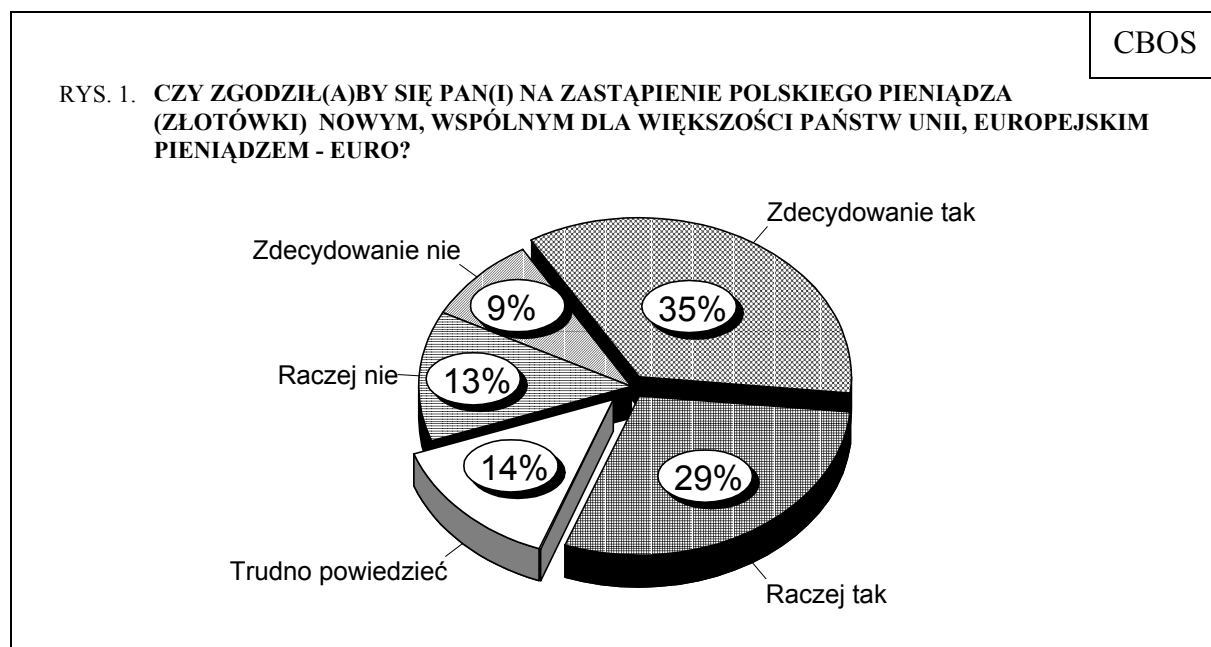
CZY POLACY CHCĄ EURO?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2002

Realizacja kolejnego etapu funkcjonowania Unii Gospodarczej i Walutowej - zastąpienie walut narodowych większości krajów Unii Europejskiej przez euro - przebiegła bez istotnych zakłóceń. Użytkownicy nowego pieniądza bez nadmiernych sentymentów rozstali się z dotychczasową zawartością portfeli. Ciekawi nowej waluty chętniej niż zazwyczaj robili zakupy i pobierali pieniądze z bankomatów.

Okazuje się, że Polacy również nie są zbyt przywiązani do swojej narodowej waluty. Prawie dwie trzecie badanych (64%) deklaruje, że zgodziłoby się na zastąpienie złotych wspólnej europejską walutą euro. Przeciw wprowadzeniu europejskiego pieniądza jest 22% ogółu ankietowanych¹.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (140) przeprowadzono w dniach od 10 do 14 stycznia 2002 roku na liczącej 973 osoby reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Mimo iż w ostatnich latach atrakcyjność idei wejścia Polski do Unii Europejskiej wyraźnie osłabła, poparcie dla wspólnej europejskiej waluty w ciągu ostatnich kilku lat niemal się nie zmieniło. W maju 1996 roku na bardzo podobnie sformułowane pytanie o aprobatę zastąpienia złotówki wspólnym europejskim pieniądzem (wówczas jeszcze ecu) rozkład odpowiedzi respondentów był prawie identyczny. Za unią walutową opowiedziało się wówczas dwie trzecie Polaków, a przeciw było dokładnie tyle samo co dziś - 22% ogółu ankietowanych.

Opinie na temat wprowadzenia w Polsce euro wiążą się, co oczywiste, ze stosunkiem do integracji naszego kraju z Unią Europejską. Zgodziłaby się na to zdecydowana większość (83%) zwolenników wejścia Polski do tej organizacji. Ideę unii walutowej odrzuca połowa przeciwników integracji, jednak aż 36% z nich skłonnych byłoby zaakceptować to rozwiązanie. A zatem unifikacja walutowa stanowi stosunkowo mało kontrowersyjny aspekt polityki integracji europejskiej.

Poparcie dla wprowadzenia euro w Polsce jest tym większe, im wyższy status społeczno-ekonomiczny badanych - wyższe wykształcenie i większe dochody *per capita* w rodzinie. Na zastąpienie złotówki przez euro zgodziłaby się zdecydowana większość osób z wyższym wykształceniem (86%) i mniej niż połowa mających wykształcenie podstawowe (48%); popiera je 75% badanych o miesięcznych dochodach powyżej 800 zł *per capita* w rodzinie i 53% uzyskujących miesięcznie do 300 zł na osobę. Ponadto stosunkowo częściej wprowadzenia euro do obiegu w Polsce chcieliby ludzie młodzi - do 24 roku życia (74%), szczególnie uczniowie i studenci (89%) oraz mieszkańcy największych miast (79%). Stosunkowo najmniej zwolenników wejścia Polski do strefy euro jest wśród ludzi, którzy ukończyli 65 lat (40%), i wśród mieszkańców wsi (52%), w tym przede wszystkim rolników (34%).

Zróznicowane poglądy w tej kwestii mają elektoraty partii i ugrupowań politycznych cieszących się największym poparciem społecznym. Aprobata zastąpienia złotówki przez euro jest konsekwentnie najczęstsza w najbardziej prounijnym elektoracie PO. Popiera je

także większość generalnie przychylnych integracji europejskiej zwolenników PiS, PSL i SLD, ale również ponad połowa sympatyków Samoobrony, którzy w znacznej części są sceptyczni wobec członkostwa Polski w Unii. Przeciw wprowadzeniu euro jest natomiast większość zwolenników LPR, dla których waluta narodowa jest prawdopodobnie jednym z symboli suwerenności państwowej.

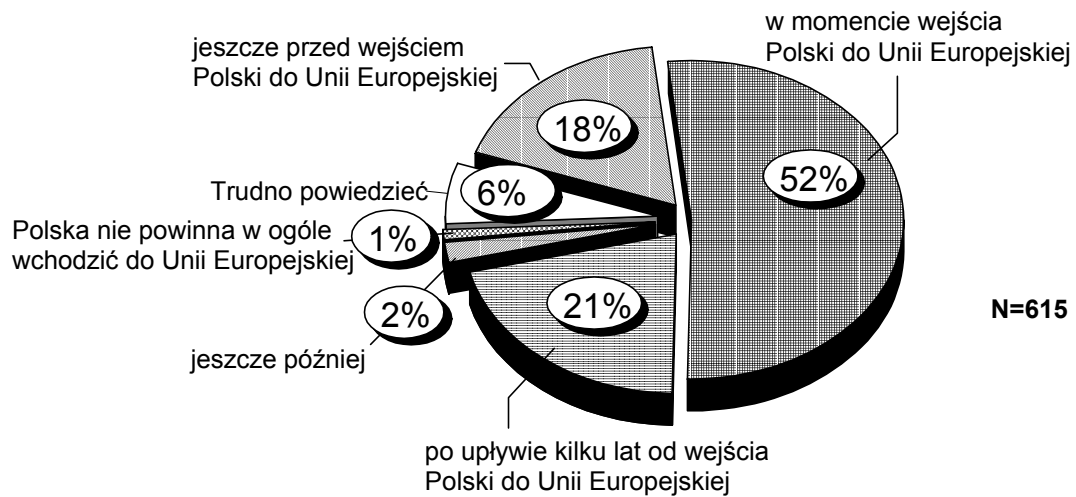
Tabela 1

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotówki) nowym, wspólnym dla większości państw Unii, europejskim pieniądzem - euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	90	3	7
PiS	73	17	10
PSL	69	13	18
SLD	70	21	9
Samoobrona	56	24	20
LPR	28	60	12

Uczestnictwo w Unii Gospodarczej i Walutowej zakłada spełnienie przez kraje członkowskie określonych kryteriów gospodarczych - fiskalnych i monetarnych. Polska nie spełnia na razie wszystkich wymogów dotyczących udziału w EMU. Mimo to większość osób popierających zastąpienie złotych euro chciałaby, aby nastąpiło to już w momencie wejścia Polski do Unii Europejskiej (52%) lub nawet jeszcze przed uzyskaniem przez nasz kraj członkostwa w tej organizacji (18%). Mniej niż co czwarty ankietowany uważa, że najlepiej byłoby, aby stało się to po upływie kilku lat od przystąpienia Polski do Unii lub, jak sądzą już tylko nieliczni, jeszcze później.

CBOS

RYS. 2. KIEDY, PANA(I) ZDANIEM, W POLSCE POWINNO SIĘ ZASTĄPIĆ ZŁOTÓWKĘ NOWĄ EUROPEJSKĄ WALUTĄ - EURO? CZY POWINNO TO NASTĄPIĆ:

Przekonanie, że Polska powinna wejść do strefy euro już w momencie uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej lub nawet wcześniej, przeważa we wszystkich poddanych analizie grupach społeczno-demograficznych. O późniejszym terminie wprowadzenia euro stosunkowo najczęściej mówią respondenci z wykształceniem wyższym, mieszkańcy największych miast, badani w wieku od 25 do 34 lat. Są to najprawdopodobniej osoby bardziej świadome wymogów, z którymi wiąże się przystąpienie do Unii Gospodarczej i Walutowej.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego
pieniądza (złotówki) nowym, wspólnym dla większości
państw Unii, europejskim pieniądzem - euro?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	64	22	14	973
Płeć				
Mężczyźni	71	20	9	464
Kobiety	57	23	20	509
Wiek				
18-24 lat	74	18	9	150
25-34	69	20	11	176
35-44	65	25	10	172
45-54	67	20	12	204
55-64	66	16	18	107
65 lat i więcej	40	30	30	164
Miejsce zamieszkania				
Wies	52	27	22	363
Miasto do 20 tys.	65	22	14	122
20-100 tys.	65	20	15	180
101-500 tys.	74	17	8	192
501 tys. i więcej mieszk.	79	17	4	116
Wykształcenie				
Podstawowe	48	25	27	268
Zasadnicze zawodowe	63	25	11	254
Średnie	69	20	11	353
Wyższe	86	9	5	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	92	6	2	55
Prac. umysł. fiz. szczerbła	68	17	15	76
Pracownicy fiz. - umysł.	80	13	7	74
Robotnicy wykwalifikowani	60	30	10	77
Robotnicy niewykwalifik.	54	31	15	31
Rolnicy	34	40	26	49
Pracujący na własny rach.	76	19	5	43
Bierni zawodowo				
Renciści	55	19	25	113
Emeryci	50	27	23	173
Uczniowie i studenci	89	11	0	58
Bezrobotni	64	23	12	170
Gospodynie domowe i inni	62	21	17	53
Pracuje w:				
Inst. państw., publicznej	78	13	9	134
spółce właścicieli	65	27	8	66
prywatnych i państwa	73	19	8	108
sekt. pryw. poza rolnict.	34	39	27	58
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	53	32	15	147
300-399	66	24	10	104
400-599	66	21	13	187
600-800	68	16	17	153
Powyżej 800 zł	75	15	10	155
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	27	15	330
Średnie	62	22	17	421
Dobre	75	14	10	221
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	28	27	64
Raz w tygodniu	60	23	17	482
1-2 razy w miesiącu	67	22	10	167
Kilka razy w roku	72	17	11	180
W ogóle nie uczestniczy	74	14	12	78
Poglądy polityczne				
Lewica	72	18	10	254
Centrum	63	25	12	252
Prawica	67	21	12	203
Trudno powiedzieć	53	22	25	262

Tabela 2. Kiedy, Pana(i) zdaniem, w Polsce powinno się zastąpić złotówkę nową europejską walutą - euro. Czy powinno to nastąpić: 1 - jeszcze przed wejściem Polski do Unii Europejskiej; 2 - w momencie wejścia Polski do Unii Europejskiej; 3 - po upływie kilku lat od wejścia Polski do Unii Europejskiej; 4 - jeszcze później; 5 - Polska nie powinna w ogóle wchodzić do Unii Europejskiej (%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	52	21	2	1	6	615
Płeć							
Mężczyźni	21	48	23	2	1	5	329
Kobiety	14	57	18	2	1	8	286
Wiek							
18-24 lat	20	50	19	1	0	10	111
25-34	11	48	30	5	0	5	121
35-44	19	52	18	0	6	5	110
45-54	23	55	19	0	0	3	137
55-64	15	54	17	4	0	11	71
65 lat i więcej	16	51	21	3	0	9	65
Miejsce zamieszkania							
Wies	18	53	20	3	0	7	186
Miasto do 20 tys.	19	53	17	2	1	8	79
20-100 tys.	18	53	18	0	3	8	117
101-500 tys.	18	57	22	0	1	2	141
501 tys. i więcej mieszk.	16	39	29	6	1	9	92
Wykształcenie							
Podstawowe	18	55	14	3	1	10	128
Zasadnicze zawodowe	21	52	17	2	2	5	159
Średnie	17	52	24	1	0	6	243
Wyższe	13	48	30	3	0	5	84
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	16	48	25	6	0	6	50
Prac.umysł.niz.szczebła	12	67	21	0	1	0	52
Pracownicy fiz.-umysł.	31	43	15	0	3	8	60
Robotnicy wykwalifikowani	22	40	28	2	2	6	46
Robotnicy niewykwalifik.	39	32	24	0	5	0	16
Rolnicy	22	49	17	12	0	0	17
Pracujący na własny rach.	16	36	41	0	2	6	33
Bierni zawodowo							
Renciści	17	57	18	2	0	7	61
Emeryci	16	52	20	1	0	11	87
Uczniowie i studenci	15	49	28	0	0	8	52
Bezrobotni	15	61	15	1	0	8	107
Gospodynie domowe i inni	9	61	11	8	7	4	33
Pracuje w:							
inst. państw. publicznej	17	53	21	3	2	5	104
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	20	44	30	2	0	5	42
sekt. pryw. poza rolnict.	25	45	23	0	2	5	123
prywatnym gosp. rolnym	18	57	14	10	0	0	20
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	21	58	11	0	3	7	78
300-399	19	56	17	4	3	1	67
400-599	20	49	19	1	1	10	124
600-800	19	54	19	1	1	6	103
Powyżej 800 zł	18	47	31	2	1	2	116
Ocena własnych war. mater.							
Złe	20	53	14	2	2	8	191
Średnie	19	51	22	3	1	5	257
Dobre	13	52	27	0	0	7	166
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	21	52	11	4	0	11	29
Raz w tygodniu	17	54	19	1	2	5	288
1-2 razy w miesiącu	15	50	25	3	0	6	112
Kilka razy w roku	15	52	22	1	0	9	128
W ogóle nie uczestniczy	27	42	21	3	2	6	57
Poglądy polityczne							
Lewica	19	52	19	3	1	6	182
Centrum	15	51	25	0	0	5	159
Prawica	20	49	26	6	0	4	137
Trudno powiedzieć	16	55	12	3	2	11	137